

ÖZ

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi NEKTY03552 Numaralı Şiir Mecmuası (44a-88a): İnceleme-Metin-MESTAP'a Göre Tasnif

Merve KARAYEL

Mecmualar, bugünkü bilgilerimize göre Türk edebiyatında XV. yüzyıldan itibaren şiir meraklılarınca derlenegelen yazma eserlerdir. Muhtevasında edebiyat tarihine yeni yollar tayin edecek bilgileri barındıran şiir mecmuaları, sanatsal yönü dışında; adı unutulmuş şairleri ve şiirlerini gün yüzüne çıkaran, tanınan şairlerin kenarda köşede kalan manzum eserlerini belgeleyen, bilim dünyasının farklı kollarına hizmet eden fevaid bilgilerine ulaşmamızı sağlayan tarihî birer belge niteliği de taşırlar. Binaenaleyh müretteplerin şahsî zevk ve birikimleri sonucunda oluşan bu eserler, yazıldığı dönemin edebî zevkini ve sosyal yapısını tetkikte, araştırmacıların vazgeçilmez başvuru kaynakları içerisinde yer alırlar. Nitekim üzerinde çalıştığımız şiir mecmuasını vesilesiyle gün yüzüne çıkan Sulhî Çelebi ve onun divançe oluşturacak kadar şiirinin Latin harflerine aktarılması, Klasik Türk Edebiyatı sahası için kayda değer bir tespit kabul edilebilir. Yine Balıkesirli Râsih'e nispet edilen meşhur "üstine" redifli gazelin, aslında ona ait olmadığı bu mecmuadaki kayıtlarla ortaya konulmuştur.

Tezimizin konusunu oluşturan şiir mecmuasını esasen, biri Sulhî olmak üzere iki ayrı mürettebin kaleminden çıkmadığıdır. Ekserisi, XVII. yüzyılda yaşamış bir şair olan Sulhî Çelebi'nin şiirlerinden ve şair dışındaki XIV-XVII. yüzyıllar arasından seçilen çeşitli şairlerin şiir seçkisinden meydana gelen bölüm haricinde, bir de XVIII. yüzyılda yazıldığı muhtemel ve mürettebi belirsiz olan bir bölüm vardır. Bu bölümde, XIV-XVIII. yüzyıllar arasında yaşamış muhtelif şairlerin şiirlerinin yanı sıra mecmuanın sonunda, XVIII. yüzyılda yaşamış bazı devlet ricalinin, azil ve tayinlerinden bahseden mektuplar yer almaktadır. Bu bakımdan, mecmua sayesinde ulaşılan yeni bilgiler, edebî çeşitlilik ve zenginlik, tarihi malumatlar gibi farklı ve bizce önemli yönleri bulunan bu mecmuanın tez olarak hazırlanmasıyla, MESTAP Projesi kapsamında bilim dünyasına katkı sunması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk Edebiyatı, Şiir Mecmuaları, MESTAP, Sulhî Çelebi.

ABSTRACT

**Istanbul University Rare Books Library Poetry Collection Numbered NEKTY03552
(44a-88a): Analysis-Text-Classification According to MESTAP**

Merve KARAYEL

Poetry Mecmuas (poetry collections), according to our current knowledge, in Turkish literature XV. These are manuscripts that have been compiled by poetry enthusiasts since the 19th century. Poetry magazines, which contain information that will determine new ways to the history of literature, apart from their artistic aspect; They also have the characteristics of historical documents that bring to light the forgotten poets and their poems, document the verse works of well-known poets that are on the sidelines, and enable us to reach “fawaid” (useful factsheets) information that serves different branches of the scientific world. Consequently, these works, which are created as a result of the personal taste and knowledge of the crew, are among the indispensable reference sources of researchers in examining the literary taste and social structure of the period in which they were written. As a matter of fact, the transfer of Sulhî Çelebi and his poems, which came to light on the occasion of the poetry magazine we are working on, to today's Turkish, can be accepted as a remarkable finding for the field of Classical Turkish Literature. Again, it has been revealed by the records in this magazine that the famous ghazel with "üstüne" redif, which is attributed to Râsih from Balıkesir, does not actually belong to his.

The poetry collections, which constitutes the subject of our thesis, is essentially the work of two separate writers, one of which is Sulhi. Mostly, XVII. XIV-XVII. apart from the section consisting of a selection of poems by various poets selected from among the centuries, there is also the XVIII. There is a chapter that was probably written in the XVIIth century and whose author is uncertain. In this section, XIV-XVIII. in addition to the poems of various poets who lived between the centuries, at the end of the magazine, XVIII. There are letters about the dismissal and appointment of some state dignitaries who lived in the XVIIIth century. In this respect, it is aimed to contribute to the scientific world within the scope of the MESTAP Project by preparing this journal,

which has different and important aspects such as new information, literary diversity and richness, historical information obtained through the journal, as a thesis.

Keywords: Classical Turkish Literature, Poetry Collections, MESTAP, Sulhi Celebi.

